

راهکار بهبود وضعیت اقتصادی

آلبرت باغیان
دکترای علم اقتصاد
و استاد دانشگاه تهران

اقتصاد ایران در یک سال اخیر شرایط خاصی را تجربه کرده است. البته که پیش تر نیز ناآرامی و بی ثباتی در فضای اقتصاد وجود داشت و مردم به صورت جدی قیمت مواردی نظیر ارز و دیگر اجناس را دنبال می کردند، با این حال، اینطور نبود که وضعیت شرایط کنونی بگوییم افزایش قیمت‌هایی دلیل هستند. بله، در سال‌های اخیر توافق برجام به هم خورد و تحریم‌ها سنگین تر شدند و نرخ ارز تا بیش از ۳۰ هزار تومان جهش کرد، با این حال، از اول سال تاکنون که نه تحریم‌ها سنگین تر شده‌اند، و نه تغییر در فضای توافق حاصل شده و اساساً نمی‌توان گفت که ما با محوریت مذاکرات وین شاهد افزایش قیمت‌ها بوده‌ایم. در بحث ارز نیز همین مساله قابل مشاهده است. با این حال، بسیاری در طرح این سوال می‌پرازند که حقیقتاً چه اتفاقی افتاده و چرا قیمت‌ها مدام بالا می‌روند؟ در پاسخ باید به دو اتفاق عمده اشاره کرد: اول، عدم نظارت برخی مدیران به شرایط اقتصادی کنونی کشور است. این بدان معناست که انگار حتماً باید مردم به دلیل شرایط اقتصاد بدچهار مشکل شوند آنها در مواردی نظیر قیمت کالاها وارد کار شود. از این منظر، حتماً باید یک جهش (در قیمت‌ها) رخ دهد تا مسئولان ابراز نگرانی و اقدام کنند. دوم، مرتبط با بحث طمع و میل به سوداگری است. در این چارچوب، سوداگران هر مرتبه به یک کالا مثلاً مثل گوجه فرنگی، گوشت، میوه‌ها و همچنین دیگر اقلام حمله می‌کنند و با اقدامات مخرب خود، موجب جهش قیمت‌ها در آنها می‌شوند (نمونه بارز آن نیز افزایش اخیر قیمت گوجه فرنگی است). در این چارچوب مثلاً می‌بینیم که قیمت ارز پایین می‌آید، اما اتفاقی در قیمت خودرو نمی‌افتد با این حال، وقتی قیمت ارز بالا می‌رود، قیمت خودرو حتی بیش از آن افزایش پیدا می‌کند. همه اینها نشان می‌دهند که در بحث توزیع ما مشکلات اساسی داریم و به طور خاص دلار و واسطه‌گران از آن نشانی پررنگ دارند و در واقع طمع تمام نشدنی این گروه عملاً اقتصاد ایران را با چالش‌هایی جدی روبه‌رو کرده‌است. در این چارچوب اینطور به نظر می‌رسد که برخی در حال بازی کردن با بازارها هستند. زمانی کالایی کمبای می‌شود، و دوباره به قدری زیاد می‌شود که عملاً قیمت‌ها می‌شکنند. جدای از اینها، دولت نیز باید بدانند که اساساً بازی با نرخ ارز، شوخی بردار نیست و بایستی با برنامه، به مدیریت آن بپردازد. اکنون من نوعی آشننگی را در این رابطه شاهد هستم. دولت مجموعه‌ای از سیاست‌ها را اتخاذ می‌کند مثلاً در مورد نگهداری ارز و یا تخصیص سهمیه سالانه‌از به مردم کشور، با این حال، این سیاست‌ها در عرصه عمل دستاوردهایی و از خود به نمایش نمی‌گذارند. البته که دیگر رویه‌های اقتصادی جاری در کشور نیز نشان می‌دهند که بانک مرکزی نه یک سیاست‌زین روشن و نه یک سیاست‌ضد تورمی مشخص دارد. به نظر من این ایده که از سوی بانک مرکزی مطرح می‌شود که می‌گویند ما سعی داریم قیمت‌ها افزایش پیدا نکنند به هیچ عنوان سیاست ضد تورمی درستی نیست. یک چنین سیاستی باید فعلاً نه کاهش قیمت کالاها را دنبال کند. به هر حال، سهم بیشتری از مردم توانایی خرید بسیاری از اقلام را ندارند و صرفاً عده‌ای هستند که پرونده‌های خود را در این رقابت می‌بخش بزرگی از عرصه اقتصادی ایران هستند. تردیدی نیست که تحریم‌ها و محدودیت‌های ناشی از آنها، آسیب‌های جدی را به اقتصاد کشورمان وارد می‌کنند. تحریم از نظر ریاضی یک قید است برای تابع هدفی که می‌خواهد بهینه شود. از این منظر، هر چه شما در شرایط تحریمی امیدوار باشید و نتیجه عکس را شاهد باشید، به تدریج مساله به نحوی پیش خواهد رفت که می‌گوییم حتی اگر تحریم‌ها لغو شوند نیز در فضای اقتصادی کشور اتفاق خاصی رخ نخواهد داد. با این حال به نظر من به نتیجه رسیدن مذاکرات می‌تواند بر اقتصاد کشور اثر مثبت بگذارد. با این همه، نتیجه منفی این مذاکرات و به بن بست رسیدن آن، شرایطی را ایجاد می‌کند که پیش تر نیز وجود داشته است. از این رو، اقتصاد چندان هم نیاید به سمت وخیم تر شدن حرکت کند. از این منظر، اینکه مثلاً گفته شود، چون مذاکرات به نتیجه نرسید، در فضای اقتصادی کشور فلاخ اتفاق رخ داد، به نظر من عقابانه نیست. باید توجه داشته باشیم که شرایط معادله برنامه هسته‌ای ایران به نحوی نیست که مثلاً بگوییم وقتی مذاکره به نتیجه برسد، کلیت مساله (پرونده هسته‌ای ایران) تمام خواهد شد. امکان دارد چند سال دیگر جمهوریخواهان بار دیگر به کاخ سفید بازگردند و توافق جدید احتمالی را نیز متعادلش کنند. با این همه، به نظر من دولت در شرایط کنونی به عنوان بازیگری که می‌داند بازار ساز و بازار خراب‌کن نیست، باید اراده خود را نشان دهد. اراده‌ای جدی که با هدف کنترل مثبت فضای اقتصادی کشور و مقابله با حرص سوداگری بایستی عملیاتی شود.

دریچه

رئیس کل دادگستری فارس: **کیفر خواست مدیران سابق عمران صدرا صادر شد**

رئیس کل دادگستری فارس از صدور کیفرخواست متهمین پرونده فساد مالی مسئولان سابق شرکت توسعه عمران صدرا در دادسرای جندی و جرائم امنیتی شیراز خبر داد. حجت الاسلام سید کاظم موسوی با اشاره به اینکه پرونده فساد مالی در شرکت عمران صدرا سال گذشته و براساس گزارش نهادهای امنیتی استان و گروه‌های جهادی امر به معروف و نهی از منکر تشکیل گردید، گفت: این پرونده دارای ۳۱ متهم است که هر کدام از متهمان این پرونده با اتهامات گوناگونی روبه‌رو هستند. او اتهامات در ارتام به متهم اصلی و ردیف اول این پرونده را ۸۵ فقره اهمل و انجام بدهی و وظایف، منتهی به تصویب بیت المال، ۶۴ فقره تبانی و تدلیس در معاملات دولتی، ۶ فقره ارتشا، ۵ فقره پولشویی، اختلاس و تحصیل مال از طریق نامشروع عنوان و اضافه کرد: ۲۱ متهم دیگر پرونده نیز با اتهامات مشابه و با دریافت یا پرداخت رشوه مواجه هستند. موسوی همچنین با تأکید بر اینکه در این کیفرخواست ۴۶ صفحه‌ای به اعترافات و اظهارات همه متهمین و نحوه ارتکاب جرائم و تبانی‌های انجام شده و اخذ و پرداخت رشوه و سایر بزها اشاره شده است، گفت: کارشناسی‌های دقیقی در خصوص محاسبه تصویب بیت‌المال، حیف و میل اموال عمومی، محاسبه رشوه‌های پرداخت شده و اخذ شده توسط مسئولان وقت این شرکت و اموال نامشروع تحصیل شده انجام شده است.

مهدی مطهر نیادر گفت و گو با «آرمان ملی»:

چین و روسیه
آمریکارا به دیگران
ترجیح می‌دهند

تهران نمی‌تواند تروئیکای اروپا را نادیده بگیرد

پکن و مسکو در مقطعی در بسیاری

از مواضع با آمریکا هم جهت هستند

عکس: آرمان ملی /فاطمه فتاحی

سه شنبه
۱۴۰۱/۰۲/۲۰
۰۸ شوال ۱۴۴۳/۱۰/۲۰۲۲

سال پنجم
شماره ۱۲۷۰
armanmeli.ir

آرمان ملی – حمید شجاعی: هر چند که طی هفته‌ها و ماه‌های گذشته شرایط اینگونه به نظر می‌رسید که احیای برجام و رسیدن به توافق هسته‌ای بیش از هر زمان دیگر در دسترس است، اما روند مذاکرات و اظهارات طرفین برجام به سمت و سویی رفت که کشورها بر خلاف آنچه از سازنده و مثبت بودن مذاکرات می‌گفتند تن به تعلیق مذاکرات دهند و تا بازگشت مجدد به وین و میز مذاکره به پایتخت‌ها بازگردند. این در حالی است که آمریکایی‌ها چندی است ایران را به خواسته‌های فرا برجامی متهم می‌کنند اما خود می‌دانند که اگر امروز برجام به اینجا رسیده و طرفین برای احیای مجدد آن تلاش می‌کنند خروج غیر قانونی و عهد شکنانه آمریکا از توافق‌های فرا برجامی متهم می‌کنند اما خود لذا به نظر می‌رسد برای اینکه بتوانیم توافق هسته‌ای را مجدداً احیا شده و در دسترس ببینیم باید باز هم مذاکرات وین از سر گرفته شود و طرفین در این دور از مذاکرات با کنار گذاشتن اختلافات و حرکت به سمت نقاط اشتراک توافق کلی را سامان دهند. در این راستا برای بررسی شرایط پیرامونی برجام و احیای آن، نوع رویکرد ایران و آمریکا و نقش تروئیکای اروپا «آرمان ملی» با مهدی مطهر نیا آینده پژوه سیاسی و اجتماعی و تحلیلگر مسائل بین‌الملل به گفت‌وگو پرداخته‌است که می‌خوانید.

بین‌المللی آمریکا در جهان خواهان آن هستند که این قطار در این ریل به پذیرش مسافران دیگری با بال‌های دیگری از توافق در جوهه دیگر از نظام بین‌الملل نایل و به اشاره سوزن بان و مدیران خط ریل بین‌المللی حرکت خود را تنظیم کنند. این نه تنها خواست آمریکا بلکه خواست قدرت‌های بزرگ رقیب آمریکا در نظام بین‌الملل نیز هست. فلذا تعبیری که از برجام در ارتباط با پرونده هسته‌ای وجود دارد یک تعریف مضیق و منقبض شده است. برجام است که آمریکا آن را نمی‌پذیرد که قدرت‌های بزرگ جهان نیز آشکاراً تلویحاً از آن حمایت می‌کنند. فلذا بازگشت ایران به برجام نمی‌تواند تنها به پرونده هسته‌ای محدود باشد. اگر هم محدود به پرونده هسته‌ای باشد نمی‌تواند نتایج عملی مورد نظر تهران را به همراه داشته باشد، چراکه این خواهان بر داشتن همه تحریم‌ها، راستی آزمایی آنها، تضمین عدم خروج از برجام و حتی گاه و بی‌گاه پرداخت هزینه‌های ناشی از تحریم‌های موجود بر تهران در سال‌ها و دهه‌های گذشته است.

نقش و تأثیر تروئیکای اروپایی را در احیای برجام چگونه می‌بینید و اساساً اروپایی‌ها توانایی تغییر ریل مذاکرات به سمت و سویی دیگر را دارند؟

تروئیکای اروپا به تنهایی درصد بالایی از قدرت جهان را دارد. امروز اروپای متحد از منظر پیشروانه‌های قدرت و تجمع این پیشروانه‌ها در اندازه‌گیری قدرت ملی کشورها تنه به تنه یکن می‌زند. امروز سه قدرت بزرگ جهانی یعنی آمریکا، چین و اتحادیه اروپا در عرصه بین‌المللی به عنوان کنشگران اصلی مطرح هستند. در سال ۲۰۰۸ میلادی در اندازه‌گیری قدرت ملی یا نیروی پیشران و پیشروانه‌های موجود در آنها ایالات متحده آمریکا به تنهایی ۲۰ درصد و چین و اتحادیه اروپا هر کدام ۴۰ درصد قدرت جهان را داشتند. لذا تروئیکای اروپا به عنوان یکی از قدرتمندترین مجمع‌هایی تحت عنوان اتحادیه اروپا دارای قدرتی است که نمی‌توان اثر آن را نادیده گرفت. اگر چه می‌توان گفت قدرت ۳ کشور اروپایی که موثر بر شکل‌گیری اتحادیه اروپا و انسجام کنونی آنها هستند. در این راستا اگر چه انگلیس اروپا را در جغرافیای اروپا بیشتر از خود می‌بیند و همواره اهمیت خود را حفظ می‌کند. اگر انگلیس از اتحادیه اروپا خارج شده از این جهت به آمریکا نزدیک می‌شود. اگر بگوییم تروئیکای اروپا بی‌اثر است یک امر خارج از خردورزی سیاسی بر روز داده‌ایم. اما اگر بخواهیم وزن اثر گذاری تروئیکای اروپا و اتحادیه اروپا را در جغرافیای اروپا بیشتر از حد در نظر بگیریم همان اندازه خطا است. جمهوری اسلامی در دهه‌های گذشته سعی کرده است که همواره با این استدلال که می‌تواند بین اروپا و آمریکا به دلیلی که نخیکان اروپایی همواره خواهان نوعی خارج شدن از سیطره آمریکا بوده‌اند این شکاف موجود میان اروپا و آمریکا استفاده کنند وارد عمل شده و در نهایت به واسطه مواضع جمهوری اسلامی در برابر غرب و به ویژه سه کشور اروپایی در مراحل گوناگون ما شاهد نوعی واگرایی در این زمینه بوده‌ایم و تروئیکای اروپا از منظر سیاسی نیز به واکنشگری نزدیک تر شده است. مزید بر آن عوامل موثر بر ارتباط واشنگتن با پایتخت‌های ۳ کشور اروپایی به ویژه عوامل اقتصادی و فکت‌های آن به اندازه‌ای قوی و مستحکم است که در بزنگاه‌های تاریخ به هیچ وجه اروپایی‌ها حاضر به مقابله با واشنگتن در برابر حمایت از تهران نیستند و این امر دور از دسترس می‌نماید. از این منظر تروئیکای اروپا

بسیار قدرتمندانه‌تر کلید خورد و در دوران ترامپ ادامه پیدا کرد و اکنون در دوران بایدن در حال عملیاتی شدن بیشتر است. فلذا ایالات متحده آمریکا در برجام ۲۰۱۵ هم به بیش از آنچه که در توافق آمده بود می‌اندیشید. از این رو پاره کردن برجام به عنوان یک واژه و اصطلاح سیاسی استراتژیک از سوی ترامپ دنبال و با رویکرد دکترینی ترامپ تحت عنوان باز یگر دیوانه که کیسینجر آن را تئوریزه کرده بود منجر به امضای خروج از برجام شد. این خروج خواص ناخواه به واسطه خروج پرونده هسته‌ای از ریل برجام صورت می‌پذیرفت و اکنون هم اگر ایران بخواهد به ریل برجام بازگردد و این قطار متوقف شده افتاده بیرون از ریل به روی ریل بازگردد؛ آمریکایی‌ها حتی متحدان

ایران منطقه‌ای در نظام بین‌الملل است. به باور من آمریکایی‌ها در قرن بیست و یکم میلادی به دنبال ایجاد فضای ارتباط تنگاتنگ با تهران به واسطه شکل‌دهی نظم نوین جهانی از منظر ژئوپلیتیک و ژئواستراتژیک به دلایل موثر بودن کد ژئوپلیتیک ایران و ژنوم ژئواستراتژیک آن در عرصه ژئواکونومی و ژئوکالچر هستند. من در نظریه‌ها رتلند – ریملند بزرگ بارها اعلام کردم که آمریکا شورای استراتژیک خود را در قرن ۲۱ میلادی باز تعریف کرده است و در چشم‌انداز آینده نظم بین‌المللی نیازمند شرکات استراتژیک کانادا، ژاپن، کره، ایران و استرالیا است و از این جهت به ایران می‌نگرد. پس تابع آمریکایی‌ها در پی ایجاد فضایی هستند که با ارتباط با تهران یک نوع رابطه جدیدی را با ایران به گونه‌ای برقرار کنند که بتوانند به عنوان شریک حیاتی یا استراتژیک ایران در نظم آینده بین‌المللی استفاده ببرند. تابع هر چه تزاخم ایران با آمریکا بیشتر می‌شود رقبای منطقه‌ای ایران و رقبای بین‌المللی آمریکا بیشتر سود می‌برند. لذا نقل و خرد آمریکایی ایجاد می‌کند تا آنجا که ممکن است در رقابت بین‌المللی ایران و مردم ایران را برای دهه آینده رو در روی خود قرار ندهد. از این رو باید هزینه‌های برخورد با دولت حاکم بر تهران را به گونه‌ای بپردازد که ایران را برای آینده از دست ندهد. این معمای تهران برای کاخ سفید و واشنگتن در دولت‌های اخیر آمریکا به ویژه دولت اوباما، ترامپ و بایدن است.

بارها از سوی مقامات کشورمان این مساله مطرح شده که ایران صرفاً به دنبال احیای برجام است و کمتر و بیشتر از آن نمی‌خواهد، اما امروز رویکرد آمریکا با نشان می‌دهد که اساساً همه نگاهشان به پرونده هسته‌ای معطوف نیست و فراتر از برجام می‌خواهند؛ این تضاد و تناقض را چگونه تحلیل می‌کنید؟

آمریکایی‌ها به شناسایی این نکته که تصمیم‌گیرنده‌هایی در ایران با رهبری نظام جمهوری اسلامی است با نام‌نگاری‌هایی تلاش کردند که زمینه‌ساز و زمینه پرور ایجاد فضای مناسب در مسیر دستیابی به یک مذاکره پر گستره و پر پهنای ارتباط با پرونده‌های موجودی باشند که قبلاً نیز از آنها نام برده. زمانی که تهران مذاکرات برجام را محدود به پرونده هسته‌ای کرد و در مکمل این دیدگاه آمریکایی‌ها اروپای متحد و روسیه و چین تلاش کردند از موقعیت برجام برای نزدیکی به تهران به عنوان رقبای آمریکا در شکل دهی به نظم آینده جهانی استفاده کنند استراکسین‌های آمریکا به این نتیجه رسیدند که برجام امضا شد تا ایران از در پیچه و دالان ورودی برجام به نظام بین‌الملل وارد و توافق نامه‌های گسترده‌تری را برای عادی کردن روابط خود با نظام بین‌الملل دنبال کنند. از این رواگر حتی هیلاری کلینتون هم رئیس‌جمهور آمریکا می‌شد و ترامپ به قدرت نمی‌رسید دکنترین محدودسازی همکاری‌های بین‌المللی با ایران و محاصره منطقه‌ای تهران انجام می‌پذیرفت.

هم‌گونه که در زمان اوباما طرح ناوای عربی بسیار قدرتمندانه‌تر کلید خورد و در دوران ترامپ ادامه پیدا کرد و اکنون در دوران بایدن در حال عملیاتی شدن بیشتر است. فلذا ایالات متحده آمریکا در برجام ۲۰۱۵ هم به بیش از آنچه که در توافق آمده بود می‌اندیشید. از این رو پاره کردن برجام به عنوان یک واژه و اصطلاح سیاسی استراتژیک از سوی ترامپ دنبال و با رویکرد دکترینی ترامپ تحت عنوان باز یگر دیوانه که کیسینجر آن را تئوریزه کرده بود منجر به امضای خروج از برجام شد. این خروج خواص ناخواه به واسطه خروج پرونده هسته‌ای از ریل برجام صورت می‌پذیرفت و اکنون هم اگر ایران بخواهد به ریل برجام بازگردد و این قطار متوقف شده افتاده بیرون از ریل به روی ریل بازگردد؛ آمریکایی‌ها حتی متحدان

با توجه به اینکه مذاکرات احیای برجام متوقف شده و طرفین اظهارات مختلفی در خصوص بازگشت به مذاکرات مطرح می‌کنند ارز بایی شما از مسائل حول محور احیای برجام چگونه است؟

آنچه در باب مذاکرات وین باید بدان توجه کرد آن است که مساله ایران و آمریکا به پرونده هسته‌ای محدود نمی‌شود و سیر مسائل پس از امضای برجام که در عنوان آن به عنوان برنامه جامع اقدام مشترک مشخص است متوجه ایجاد فضایی بود که بر اساس دکنترین اوباما بتواند زمینه‌ساز و زمینه‌پرور ایجاد فضایی باشد که بر اساس آن جمهوری اسلامی ایران وارد حوزه معناداری از رویکردهای تعریف شده در جهت پیوستن تهران به جامعه بین‌المللی و ایران به یک بازیگر عادی تبدیل شود. آمریکایی‌ها با مسکو، پکن و بسیاری از کشورهای گوناگون در زمینه‌های مختلف دارای تمایزات و حتی رقابت‌ها و مرزهای دشمنی هستند. اما آنها را بازیگرانی در نظام بین‌الملل مبتنی بر پذیرش قواعد بین‌المللی در رقابت و دشمنی می‌یابند و تابع در عین حالی که با آنها مراوده دارند تلاش می‌کنند تا حدود زیادی زمینه‌های ایجاد فضای معنادار برای گفت‌وگو را فراهم کنند. از این جهت بر آن هستند که در مسیری قرار بگیرند که با آوردن ایران پای میز مذاکرات در حوزه‌های برجامی و شکل دادن به فضای سیاسی قابل قبول این بازیگر را در میز مذاکرات پرونده هسته‌ای خود، در حال رقابت با مذاکره در باب ابعاد دیگر تحرکات ایران از نظر منطقه‌ای و بین‌المللی بنماید. لذا پرونده‌های دیگر را مانند پرونده ترور ریس، دستیابی به سلاح‌های غیر متعارف، گسترش نفوذ منطقه‌ای تهران و پرونده اعراب و اسرائیل در و حول و حوش پرونده هسته‌ای به عنوان نقطه مرکزی مساله ایران مطرح است. لذا برجام متوجه همین امر بود. بر اساس همین معناست که ایران در نشست‌های ۲۰۱۵ بر اساس فرمان رهبری جمهوری اسلامی در راستای فشار آمریکا برای پیوستن به برجام ۲ و ۳ که در دولت روحانی نیز مطرح شد مقاومت کرد و بالتبع این مقاومت پرونده هسته‌ای را نیز از مسیر تعیین شده خارج کرد. لذا قطار پرونده هسته‌ای ایران

برای بازگشت به ریل برجام در گرو پذیرش تهران در ورود به بازی گسترده‌تری در جهت مذاکره با آمریکا و گروه ۴+۱ است. آمریکایی‌ها این را آن هم به خوبی در دولت توموکرات بایدن که ادامه دولت توموکرات اوباما مفروض می‌شود دنبال می‌کنند. بایدن تلاش دارد به میراث اوباما بازگردد اما دیگر نمی‌خواهد که این بازگشت به گونه‌ای صورت پذیرد که تهران استراکسین‌های آمریکا به این نتیجه رسیدند که برجام امضا شد تا ایران از در پیچه و دالان ورودی برجام به نظام بین‌الملل وارد و توافق نامه‌های گسترده‌تری را برای عادی کردن روابط خود با نظام بین‌الملل دنبال کنند. از این رواگر حتی هیلاری کلینتون هم رئیس‌جمهور آمریکا می‌شد و ترامپ به قدرت نمی‌رسید دکنترین محدودسازی همکاری‌های بین‌المللی با ایران و محاصره منطقه‌ای تهران انجام می‌پذیرفت.

هم‌گونه که در زمان اوباما طرح ناوای عربی بسیار قدرتمندانه‌تر کلید خورد و در دوران ترامپ ادامه پیدا کرد و اکنون در دوران بایدن در حال عملیاتی شدن بیشتر است. فلذا ایالات متحده آمریکا در برجام ۲۰۱۵ هم به بیش از آنچه که در توافق آمده بود می‌اندیشید. از این رو پاره کردن برجام به عنوان یک واژه و اصطلاح سیاسی استراتژیک از سوی ترامپ دنبال و با رویکرد دکترینی ترامپ تحت عنوان باز یگر دیوانه که کیسینجر آن را تئوریزه کرده بود منجر به امضای خروج از برجام شد. این خروج خواص ناخواه به واسطه خروج پرونده هسته‌ای از ریل برجام صورت می‌پذیرفت و اکنون هم اگر ایران بخواهد به ریل برجام بازگردد و این قطار متوقف شده افتاده بیرون از ریل به روی ریل بازگردد؛ آمریکایی‌ها حتی متحدان

بسیاری از تحلیلگران معتقدند که ایران و آمریکا هر دو به احیای برجام و رسیدن به توافق نیاز دارند؛ از این جهت با توجه به شرایط موجود برای رسیدن به توافق باید چه رویکردی و چه راهکارهایی برای احیای برجام مدنظر قرار گیرد؟

به هر تقدیر جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا هر دو مواضع بسیار سختی را در ارتباط با یکدیگر دنبال می‌کنند. مواضع سخت آمریکا متوجه رویکردهای پرآگماتیستی در ارتباط با هدف گذاری آمریکا در باب تهران، ایران در منطقه و

گزارش

رئیس قوه قضائیه:

دستگاه قضائی کمک خواهد

کردگزند و آسپیی به معیشت و سفره مردم وار دنشود

باید برای کمک به دولت جهت پیشبرد برنامه‌های اقتصادی و بهبود معیشت مردم تلاش کنیم

آرمان ملی: رئیس قوه قضائیه با اشاره به مقوله کلاهبرداری از افراد که در صد قابل توجهی از پرونده‌های کثیرالشاکری را به خود اختصاص داده و در جریان ملاقات‌های مردمی از جانب مراجعه‌کنندگان به دفعات تکرار می‌شود، اظهار داشت: باید به صورت منسجم و جدی‌تر در زمینه آگاهی‌بخشی به مردم اقدام شود تا سرمایه و دارایی خود را بدون شناخت، حصول اطمینان از جواز و محل فعالیت و همچنین اخذ تضمین لازم و معتبر به افراد غیر نسیارند؛ چرا که متأسفانه به‌رغم تذکرات و هشدارهایی که داده می‌شود همچنان رویه اعتماد مردم به افراد سودجو و غیرتخصص و سپردن اموال‌شان به آنها بدون اخذ تضمین لازم و معتبر و بدید آمدن پرونده‌های کثیرالشاکری بدین واسطه، استمرار دارد. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای به شرایط اثبات و شکایت از نزول‌خوار اشاره کرد و گفت: باید با اقدامات مبتکرانه و هنرمندانه تبلیغاتی و رسانه‌ای برای مردم، گناه و خلاف شرع بودن ربا و نزول دادن و همچنین شگردهای افراد نزول‌خوار تبیین و تشریح شود. رئیس دستگاه قضا با اشاره به قرارهای غیرمتناسبی که بعضاً از سوی برخی خادایاران و بازپرس‌ها صادر می‌شود و زمینه بازداشت‌های طولانی مدت متهمان را فراهم می‌کند، تصریح کرد: دادستان انتظامی قضات نظارت بیشتری بر قرارهای صادره از ناحیه بازپرس‌ها و دادیارها داشته باشد؛ پس از توصیه یا بد آن دسته از مسئولان قضائی که قرارهای غیرمتناسب صادر می‌کنند و موجب بازداشت طولانی مدت متهمان را فراهم می‌کنند، بر خورد کرد و صرف توصیه کفایت نمی‌کند. رئیس عدلیه با اشاره به ضرورت افزایش بهره‌گیری و تجویز بیشتر پایند الکترونیکی برای محکومان واجد شرایط به رئیس سازمان زندان‌ها دستور داد تا در اسرع وقت اشکالات و موانعی که باعث عدم توسعه هر چه بیشتر تجویز پایند الکترونیکی و قبایل محکومان و زندانیان واجد شرایط می‌شود را جمع‌بندی و اعلام کند تا در راستای زدودن این موانع و اشکالات اقدامات مقتضی صورت گیرد. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای به موضوع اقدامات دولت در جهت پیشبرد سیاست‌های کلان اقتصادی، مهار تورم و جلوگیری از رشد نقدینگی پرداخت و با تقدیر از اقدامات مجتاهد دولتمردان و رئیس‌جمهور در این زمینه اظهار کرد: علاوه بر عقب‌ماندگی‌ها در عرصه اقتصادی و تحریم‌های ظالمانه دشمنان و تشدید این تحریم‌ها در سنوات اخیر، رخدادهایی نیز در عرصه جهانی از جمله خشکسالی و جنگ اوکراین حادث شده که موجب افزایش قیمت کالاهای اساسی در سطح دنیا را به وجود آورده است؛ لذا اتخاذ تدابیر برای مقابله و مواجهه با این شرایط اقتصادی از ناحیه دولت و دولتمردان بسیار حائز اهمیت است. رئیس دستگاه قضا در همین زمینه به اظهارات مسئولان امر و کارشناسان ذربط مبنی بر وجود گرانی‌ها و نه گرانفروشی‌ها در برخی بازارها به سبب مجموعه شرایط حاکم بر وضعیت اقتصادی کشور و جهان نیز اشاره کرد. رئیس قوه قضائیه با اشاره به اقدامات و تدابیر دولت در زمینه بهبود وضعیت اقتصادی کشور از جمله تلاش برای اصلاح ساختار بودجه، رفع اشکالات نظام بانکی و اهتمام به تقویت تولید داخلی، بیان کرد: معیشت و سفره مردم جزو اولویت‌دارترین موضوعات مدنظر دولت است و دستگاه قضائی نیز در این مهم با تمام توان به دولت کمک خواهد کرد.

مدیریت ارز و «کنترل بازار» دو عرصه مهمی است که رئیس قوه قضائیه در راستای کمک به دولت جهت بهبود وضعیت معیشتی مردم بر روی آن تأکید کرد و با اشاره به مصوبات جلسه اخیر شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا مبنی بر افزایش اختیارات سازمان تعزیرات برای مقابله با گران‌فروشی و احتکار، اذعان کرد: دستگاه قضائی با تمام توان در موضوعات «مدیریت ارز» و «کنترل بازار» و همچنین «مقابله با گرانفروشی و احتکار» که به دولت کمک خواهد کرد تا از ناحیه سودجویان گزند و آسپیی به معیشت و سفره مردم وارد نشود. رئیس قوه قضائیه به بیان توصیه‌هایی به مسئولان امر در زمینه بهبود وضعیت اقتصادی کشور پرداخت و با اشاره به تعبیر «جراحی» که در این مورد از سوی برخی کارشناسان مطرح می‌شود این مهم را یادآور شد که پیش از هر گونه جراحی باید تمهید مقدمات شود و آزمایش‌ها و سنجش‌های لازم صورت گیرد ؛ همچنین تیم جراح نباید با یکدیگر نهایت هماهنگی را داشته باشند. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای موضوع اقتناع افکار عمومی پیرامون هر گونه اقدام اقتصادی مرتبط با معیشت مردم را از ضروریات دانست و تصریح کرد: دولت در راستای اقتناع افکار عمومی برای پیشبرد برنامه‌های اقتصادی خود اقدامات مختلفی انجام داده است؛ باید همگی توجه داشته باشیم که هر گونه بی‌توجهی به مقوله اقتناع افکار عمومی و قاضی‌القضات بیان کرد: بدون تردید مردم به لحاظ مسائل معیشتی و اقتصادی با مشکلاتی مواجه هستند و این یک واقعیت است و نباید اینگونه تلقی شود که هر فردی نقد و اعتراضی می‌کند، بدخواه است؛ اما به هر ترتیب باید برای کمک به دولت جهت پیشبرد برنامه‌های اقتصادی و بهبود معیشت مردم تلاش کنیم و از هر اقدامی که آب به آسیاب دشمن می‌ریزد پرهیز کنیم.

